

Az öntözési szaktanácsadás feladatai

**dr Lelkes János c. egy. docens,
vezető szaktanácsadó**

Mobil : 06 30 903 37 38

Országos Öntözési Nap

2014. július 8.

**Szent István Egyetem, GAEK, Tessedik Campus,
Szarvas**

ODV SZARVAS

Foto: Aratónap, Szarvas

Tisztelt Elnök Úr ! Tisztelt Konferencia !

Az öntözéses szaktanácsadás téma Szarvashoz kötődése a szakmai körökben közismert és elfogadott, amit Tessedik Sámuel evangélikus lelkésznek köszönhetünk.

1927-ben Szarvason középfokú gazdasági tanintézet létesült, és a modern szaktanácsadás és az öntözés műhelyévé és minden későbbi oktatási szervezet jogelődjévé vált.

Az 1930-as években meginduló szervezett öntözésfejlesztés során Kisújszálláson öntözési kutatóállomás alakult, amely az 1940–50-es évek fordulóján a Szarvasi Öntözési Kutató Intézetté fejlődött tovább. Ennek Bolza – kastélyba költözését Bencsik István akkori államtitkár javaslatára döntötték el, aki korábban Szarvason technikumi igazgató volt (1944-1947).

A két szarvasi intézmény, az iskola és a kutatóintézet vált minden öntözési szaktanácsadási cselekmény országosan is az egyik meghatározó központjává.

A 90-es években sikeresen rendezett Országos Öntözési Napok rendezési jogát jelképesen, Mezőhegyesen az V. Alföldi Növénytermesztési Napok alkalmával az ÖKI átadta

Az idén tavasszal a Magyar Öntözési Egyesület sikeresen rendezte meg az I. Öntözési Nap rendezvényét.

*Engedjék meg hogy a **Szent István Egyetem, GAEK, Tessedik Campus, Szarvas** rendezvény helyszínének elnevezéséhez egy rövid megjegyzést tegyek:*

Az 1919. novemberétől 1920 áprilisáig megszálló román csapatok Szarvason rekvirált élelmiszert Budapestre szállították, amiért kérőbb a főváros kártérítést adott. Ezt az összeget az akkori község vezetése egy gazdasági iskola létesítésére a kormánynak ajánlotta fel, más ingatlanokkal együtt. Így a libalaposi, galambosi és a bikazugi ingatlanokon 1927. évben kezdetét vette a tanintézet tangazdaságának a berendezése ahol egész terület a kincstár tulajdonát képezte.

Ezzel a megjegyzéssel az akkori kormányzat és Szarvas akkori vezető testülete nagyvonalú döntése előtti tiszteletem szeretném kifejezni.

1. Feladat

Rögzíteni kell, hogy az öntözési szaktanácsadás egy önálló szaktanácsadási forma, különleges ismeretekkel, és az Országos Öntözési Napok intézménye a leghatékonyabb öntözési ismeretátadási eszköz. Meg kell teremteni ennek 2000 utáni folytatás feltételeit. (hol, kik, mit, kiknek, miből ?)

Megjegyzés : Az öntözés különleges és elkülönült technológiai elem volt a régmúlt időkben is.

6. Én plántáltam, Apollós öntözött, de Isten adta a növekedést.

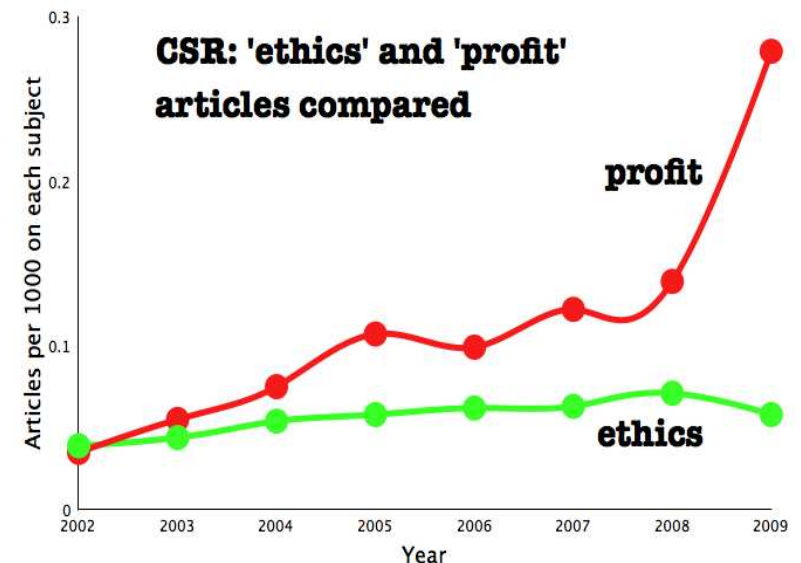
7. Azért sem a plántáló, sem az öntöző nem számít, csak a növekedést adó Isten.

1 Kor 3,6-7

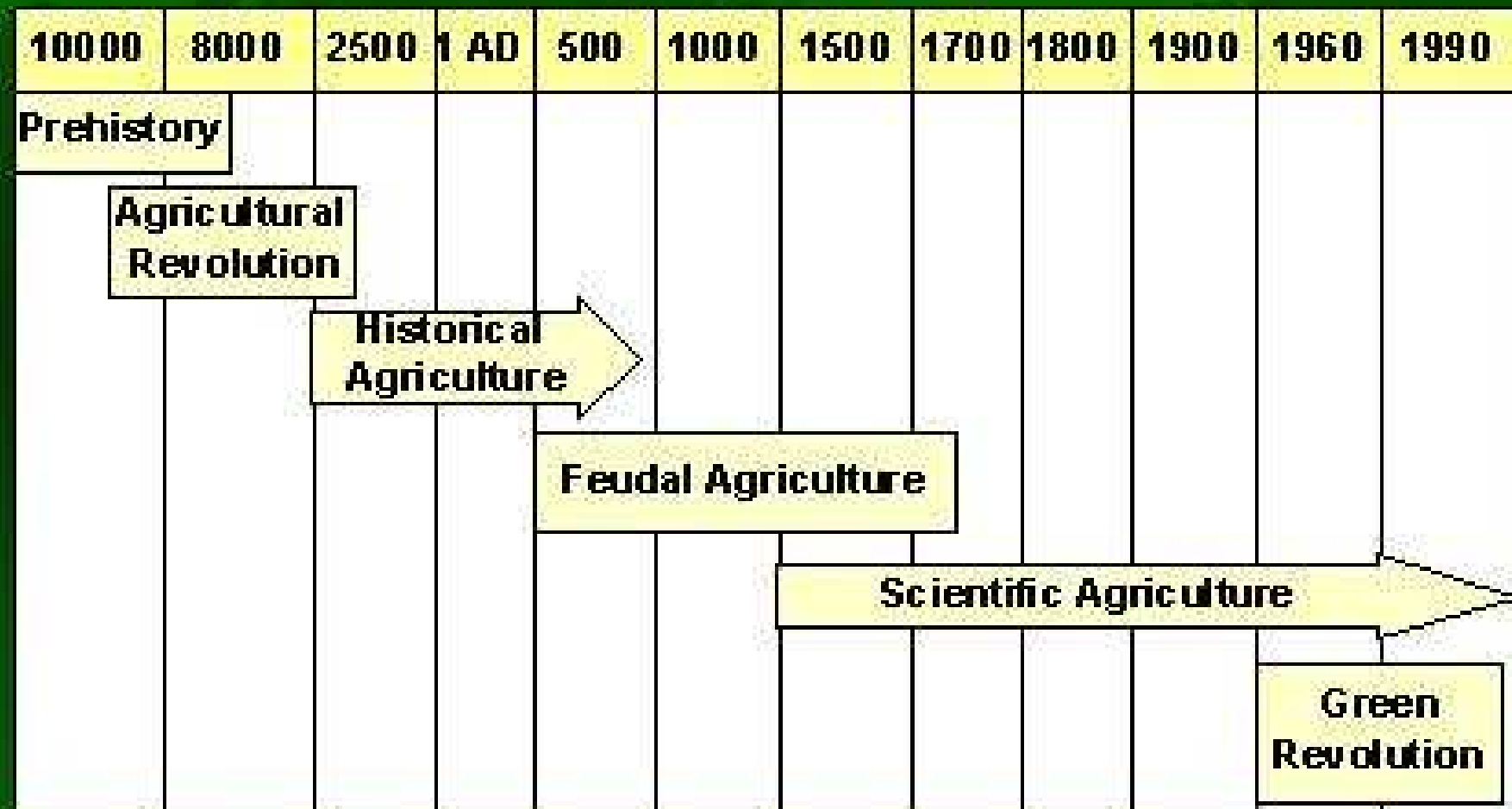
Nincs igazuk azoknak, akik részletkérdésnek mondják az öntözést, mivel annak területi aránya nem érheti el a szántóterület 4-5%-át. A termelési érték ezen a területen is legalább 20%. Az olyan növényekre, mint a csemegekukorica, burgonya, cukorrépa, rizs, zöldség, gyümölcs, vetőmagtermesztés, a területi arány 50-100%. Az egyes régiókban a Kisalföldön, vagy a Nagykunságban 10-20% a területi arány, és egyes gazdaságokban, vállalkozásoknál gyakori a 100%. Ne becsüljük le ennek jelentőségét.

2. Feladat

Rendezni kell az öntözéstudománynak és öntözés képzésnek az agrártudományok keretén és az oktatás területén belüli helyzetét, amely a 30-as évektől a 2000 – es évek elejéig még áttekinthető volt

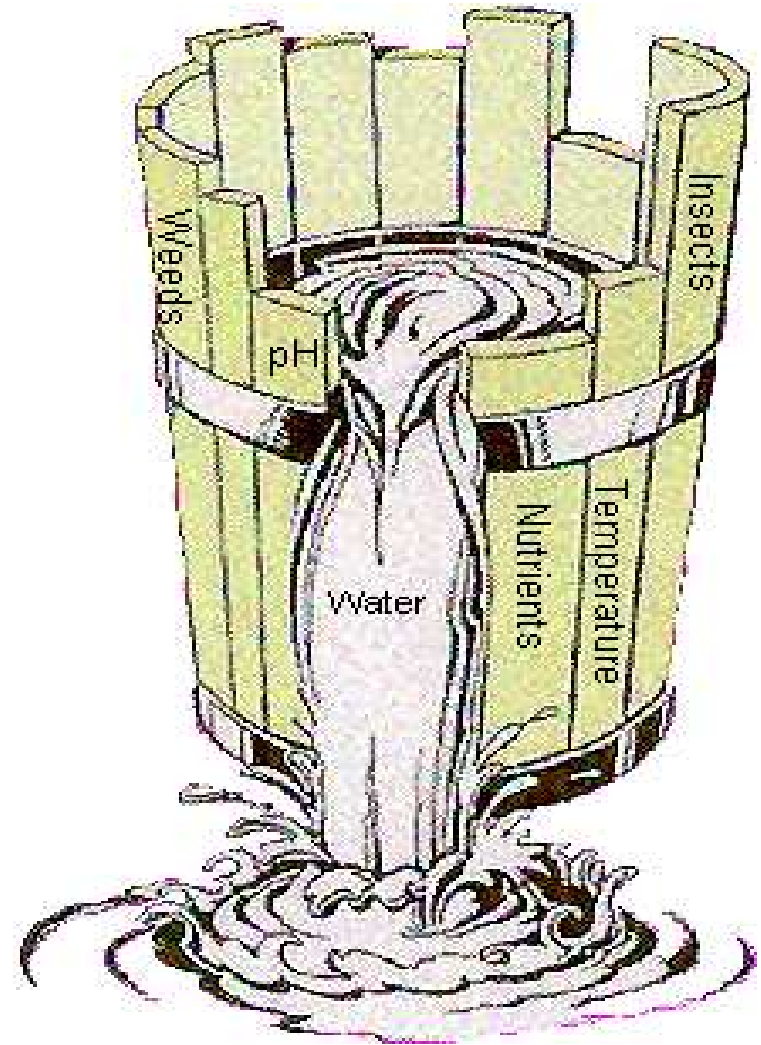

Evolution of Agriculture

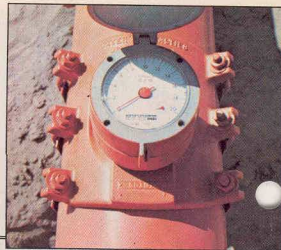
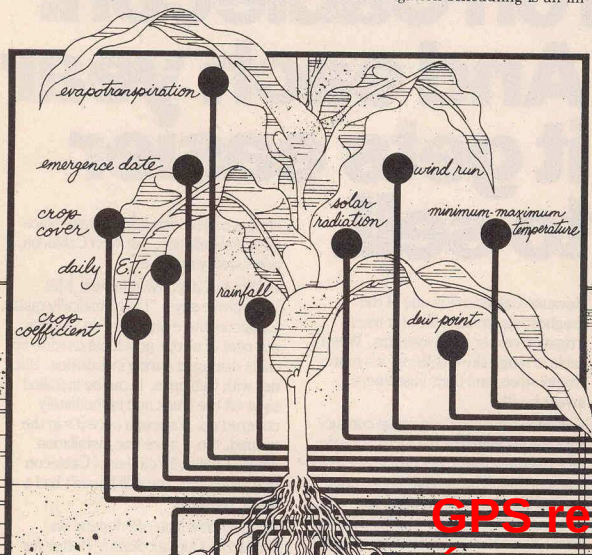
Justus von Liebig minimum törvénye
szerint a termés a minimumban
lévő termelési tényezőtől függ,
azzal arányos

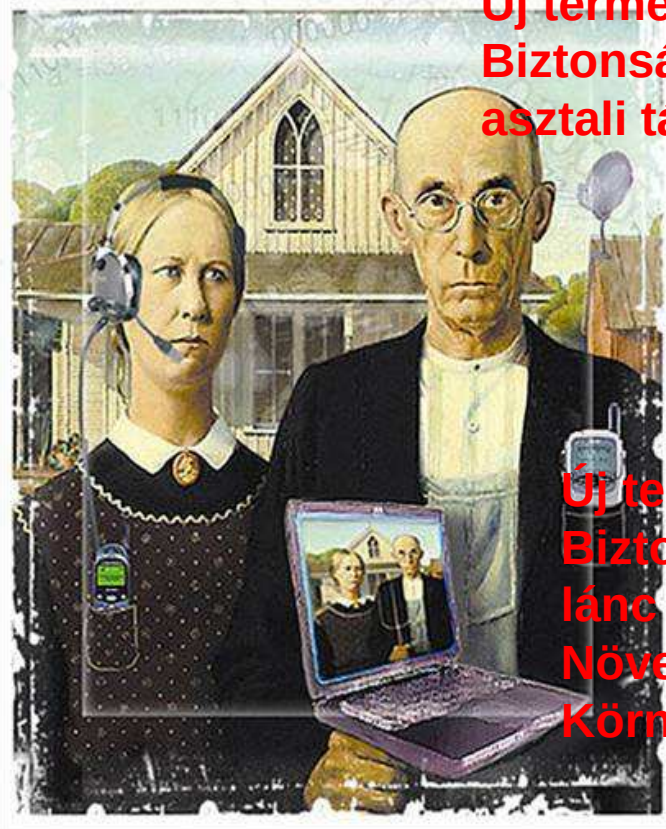
stems turn blue... they decide to run a complete analysis. Joe Lord cruises

short," Lord explained. While irrigation scheduling is an im-

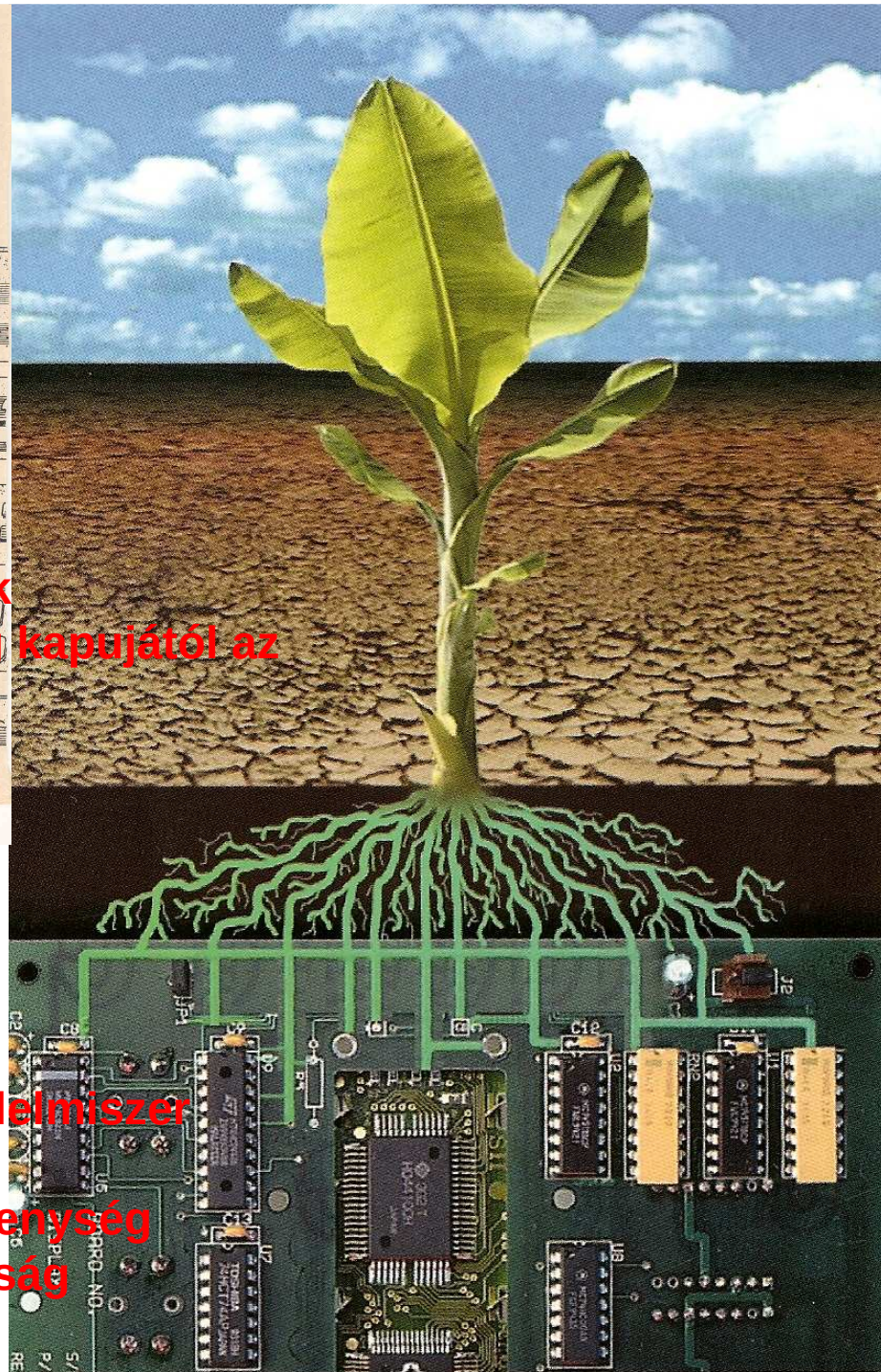
Joe Lord repeatedly emphasized the importance of accurate flow meters on the pumps. Without them, there is no way to exactly measure water application.

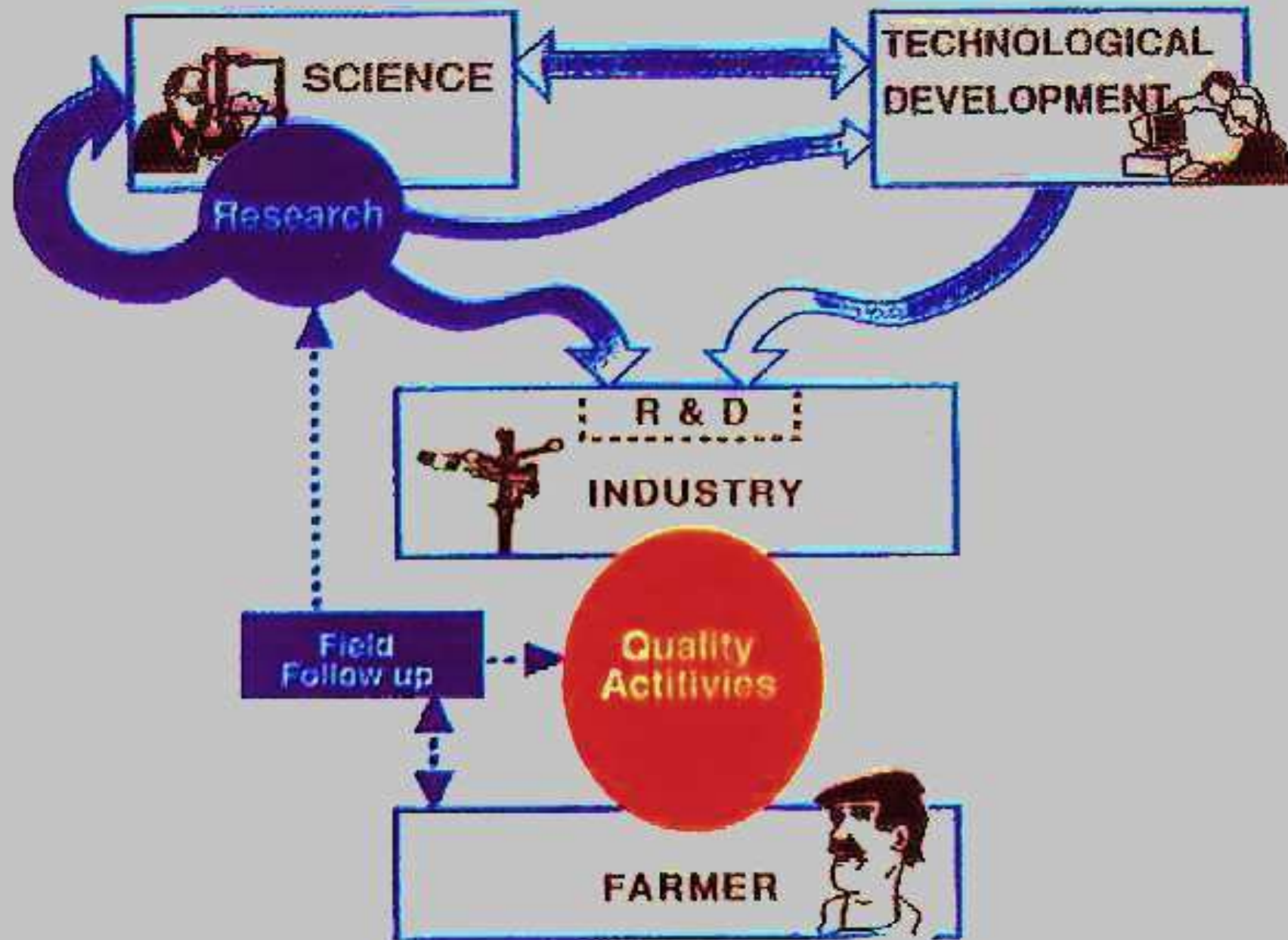

GPS rendszerek
Új termelési rendszerek
Biztonság a gazdaság kapujától az
asztali tálaló tányérig

Új technológia
Biztonságosabb élelmiszer
lanc
Növekvő termelékenység
Környezet-barát (ság)

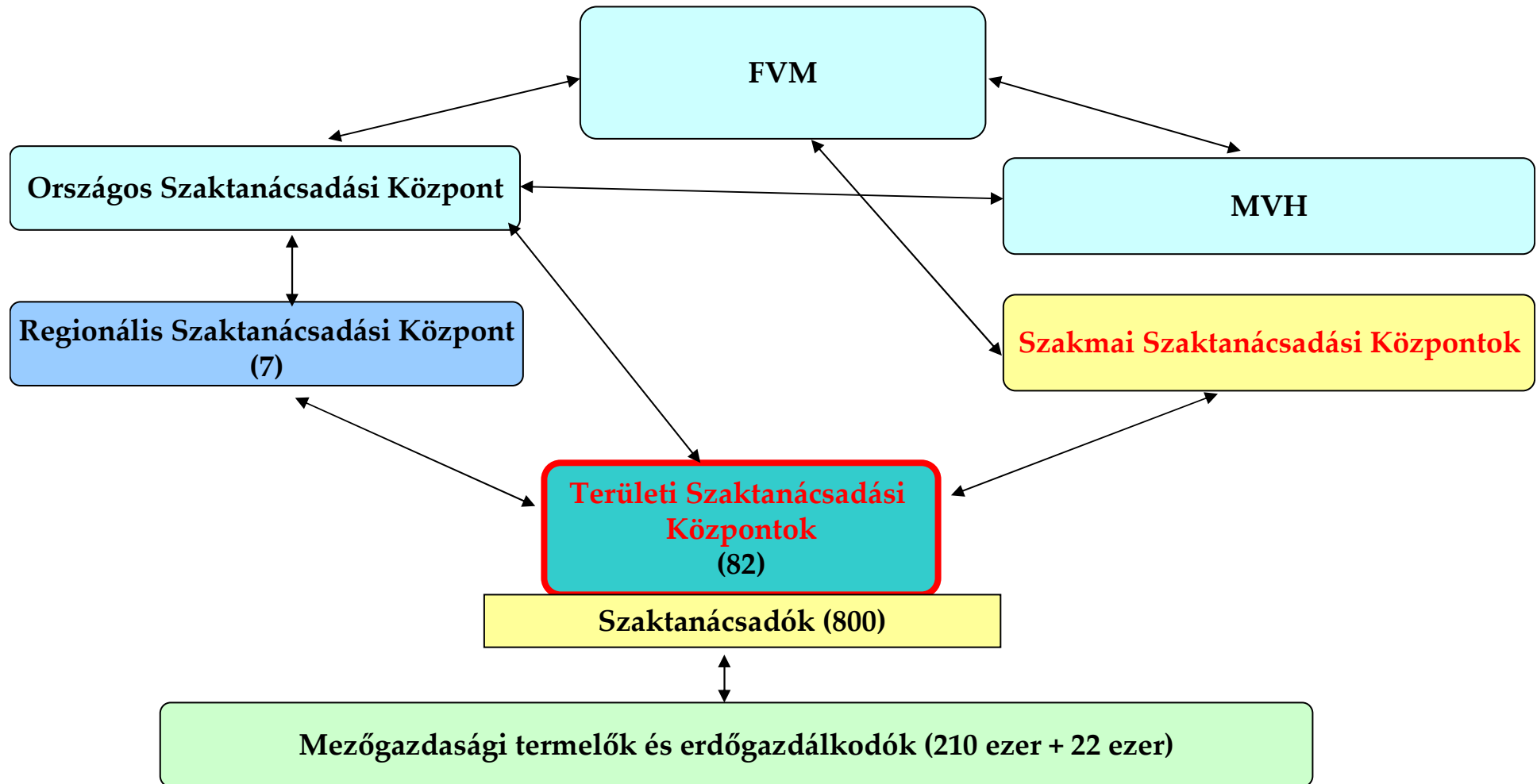

3. Feladat

Világossá kell tenni a szaktanácsadás
szervezeti rendszerét, a támogatás rendszerét,
az új EU támogatási periódusban is.
Csökkenteni kell a bürokráciát !!!

A Mezőgazdasági Szaktanácsadási Rendszer szervezete

2007 jan 1-től új elem a szaktanácsadási rendszerben

Területi Szaktanácsadási Központ (TSzK)

A FVM által akkreditált és nyilvántartott szervezet, amely támogatásban részesíthető szaktanácsadói szolgáltatást végez.

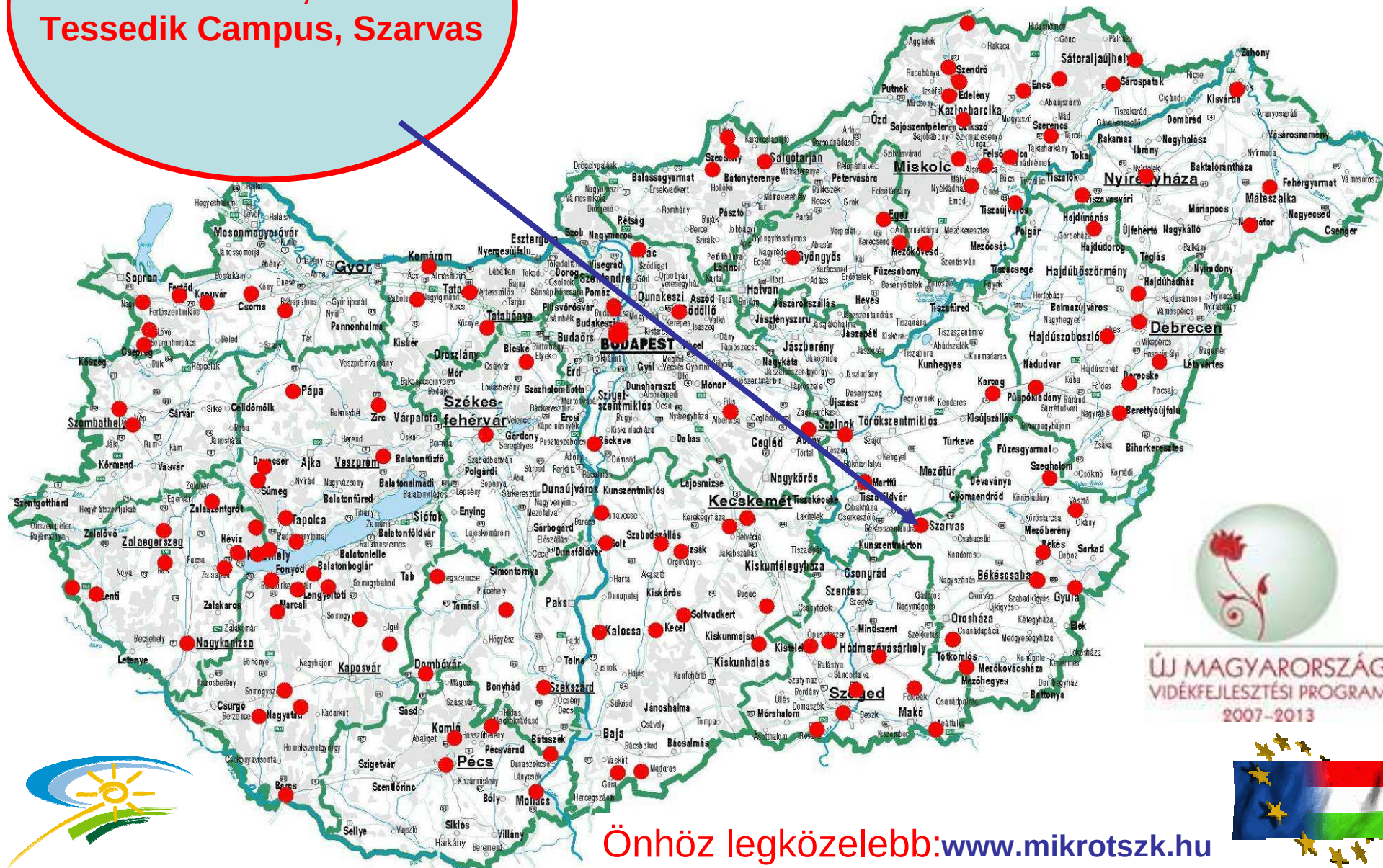
Névjegyzéki szaktanácsadókat alkalmaz, akiknek a szakterületei lefedik az összes kölcsönös megfeleltetési követelmény és a munkabiztonság területeit (minimum követelmény)

Akkreditáció: Szaktanácsadáshoz szükséges létesítmények, felszerelés (iroda a szükséges infrastruktúrával)

Szent István Egyetem,
GAEK,
Tessedik Campus, Szarvas

MIKROTSZK, MIKROSZSZK

TERÜLETI és SZAKMAI (öntözés) SZAKTANÁCSADÁSI KÖZPONT

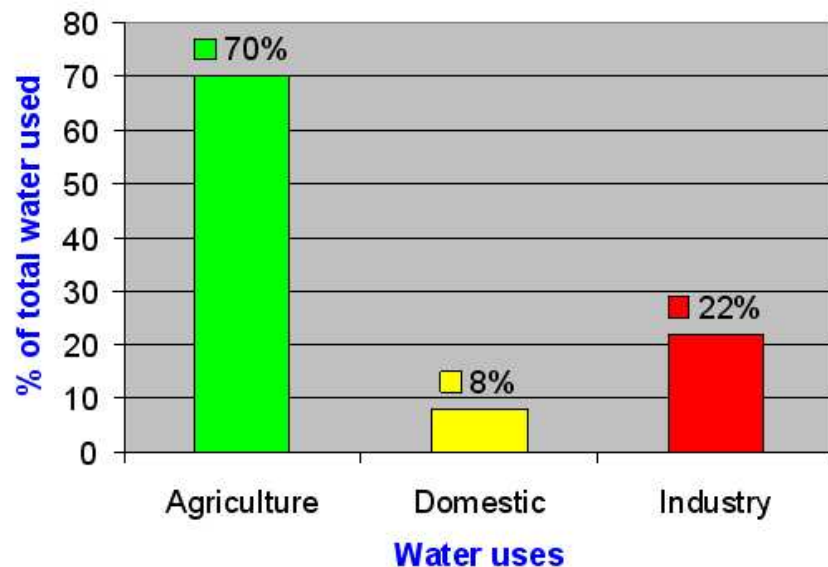

Önhöz legközelebb: www.mikrotszk.hu

4. Feladat

Szélesíteni kell az öntözés társadalmi elfogadottságát, segíteni kell a nem szakmai közvélemény mezőgazdasági vízgazdálkodási célokkal való azonosulását

World Water Uses

**FARMERS
FEED
CITIES!**

Orbán Viktor szavai szerint a mezőgazdaság hozzájárulása nélkül nincs életképes magyar nemzetgazdaság sem, ráadásul a mezőgazdaság kulcsszerepet fog játszani az emberiség, így a magyarok jövőjében is, hiszen a világ népessége nő, **egyre több embert kell etetni.** „**A jó termőföld, a vízkészlet,**

a hozzáértés, a tudás

és a szorgalom olyan értékek, amelyek az előttünk álló évtizedben fel fognak **értékelődni**” – mondta, kiemelve, hogy a magyaroknak jelenleg ezek mind adottak. A megoldandó feladatok között említette, hogy a vidék számára elérhető erőforrásokat helyben kell tartani, munkahelyeket vidéken is teremteni kell, és a fiataloknak meg kell mutatni, hogy igenis lehet vidéken élni.

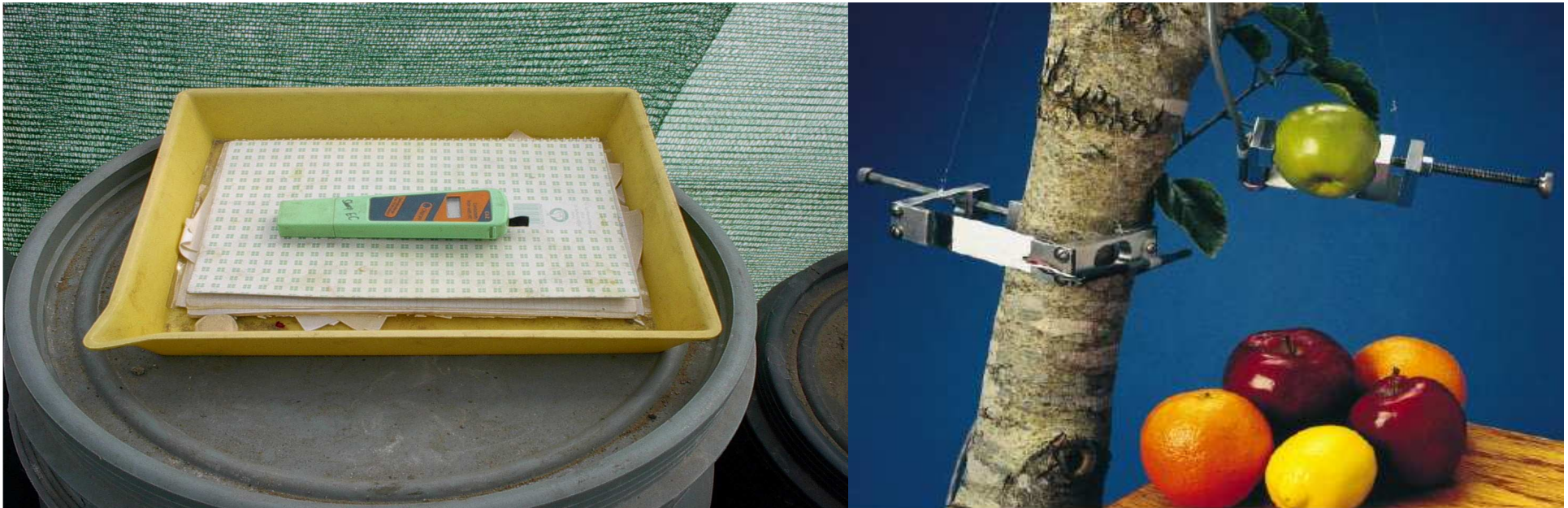

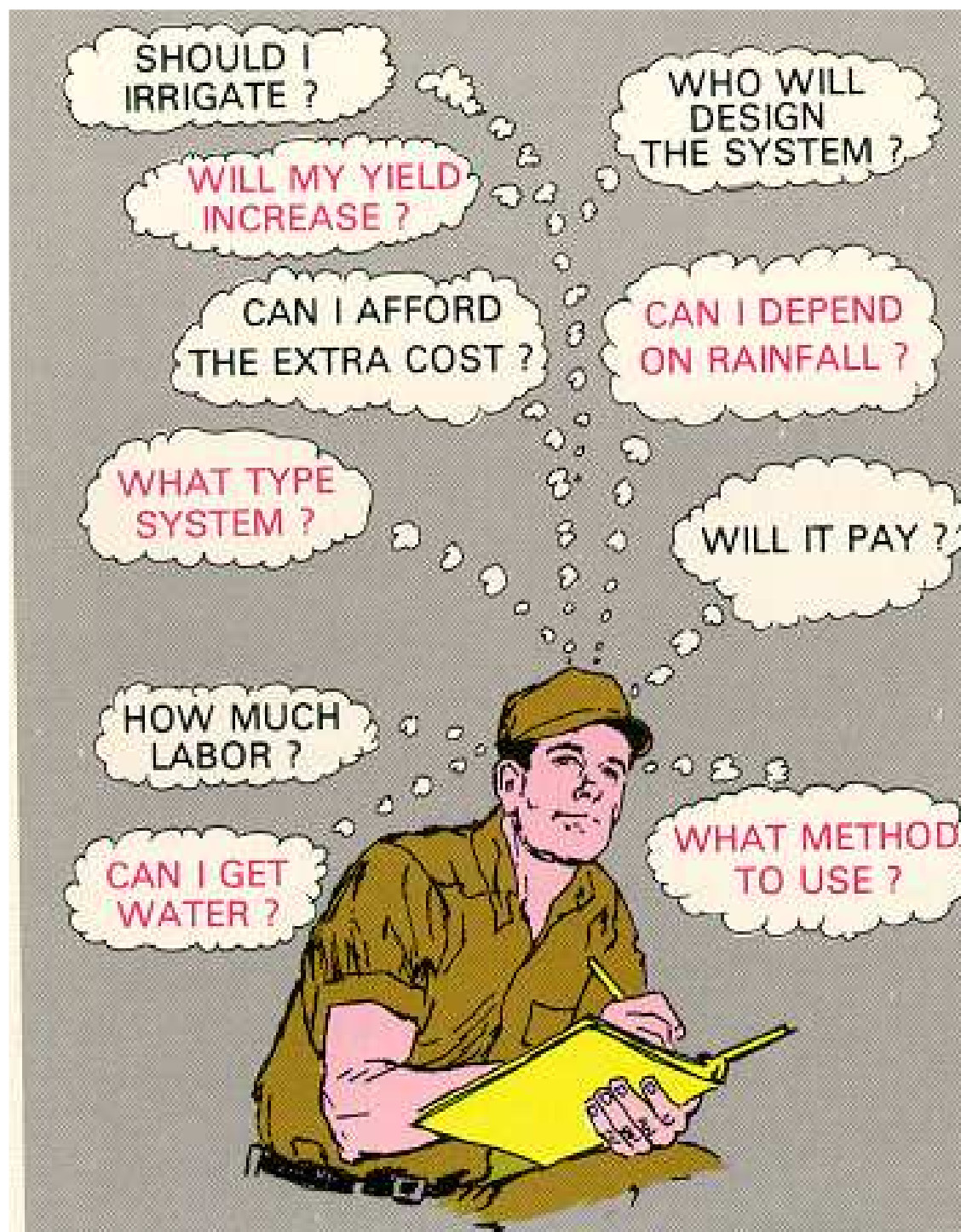
Az ügyfelek nem egy
szervezettel vagy egy
komputerrel akarnak
beszélni, hanem egy élő,
megértő emberrel, aki
meghallgatja őket és
megválaszolja kérdéseiket.

www.forlong.hu

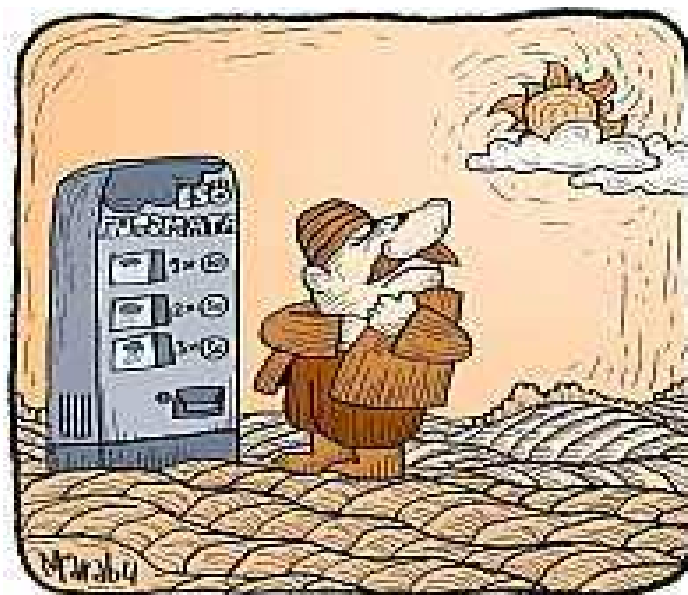
5. Feladat

Fel kell „fegyverezni” az öntözési szaktanácsadókat modern műszerekkel és informatikai eszközökkel, amelyekkel az adott öntözésről **valós idejű** helyszíni állapotfelmérés válik lehetővé.

Az öntözési berendezkedésre való döntés előkészítése nem egyszerű feladat.

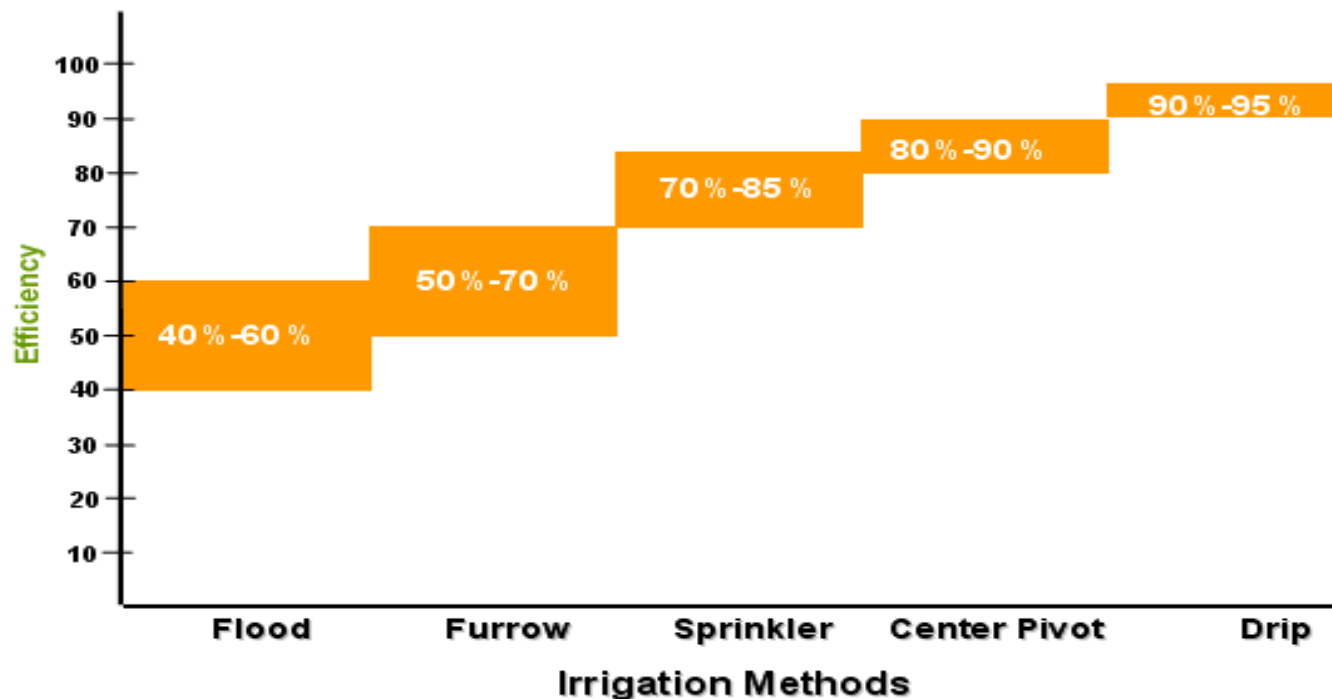
Öntöznöm kellene ?
Növekedni fog a bevételem ?
Lesznek többlet költségeim ?
Milyen rendszert válasszak ?
Mennyi munkámba fog kerülni ?
Lesz hozzá vizem ?
Ki fogja megtervezni ?
A csapadéktól független lehetek ?
Ki fogom tudni fizetni ?
Milyen módszert válasszak ?

Minden növénytermesztési technológiában az **öntözés minősége** akkor szolgálja a termelési célt a legjobban, **ha az öntözővíz a kívánt mennyiségben és a legjobb egyenletességgel kerül a növényállomány előírt pontjára.**

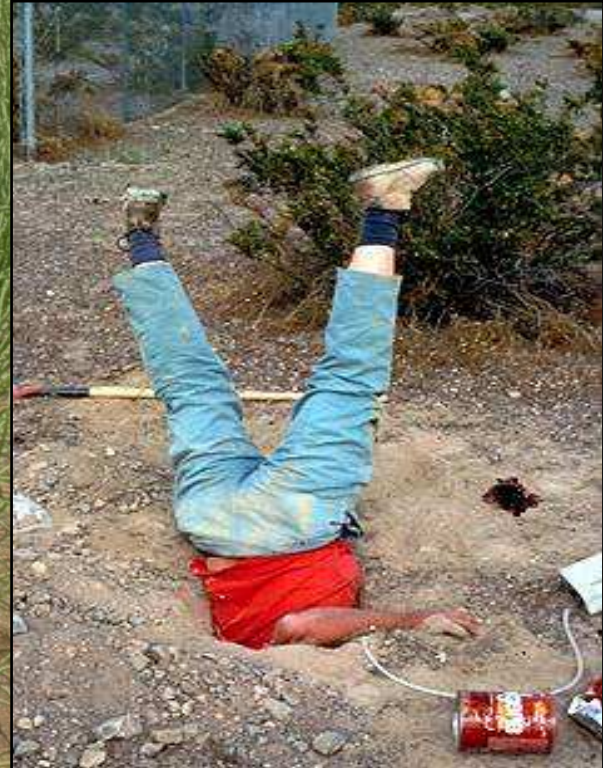
Ez a körülmény különösen fontos a tápoldatos öntözések esetén, vagy ha az öntözővízzel együtt bármilyen vegyszert akarunk együtt, egy időben kiadagolni.

Az öntözés jobb minőségére többet kell áldozni. Pontosabb eszközöket kell venni, többet kell a kiszolgálással törődni, nagyobb szakértelemmel kell ehhez a technológiai részfeladathoz fordulni. Az öntözés minősége alapvetően műszaki eszközökkel szabályozható a leglátványosabban.

Irrigation Efficiency

So...Do we really know when and how much to Irrigate?

6. Feladat

Át kell menteni és népszerűsíteni kell az internet - invázió előtt született öntözési tudást, annak minden elméleti és gyakorlati részletét.

Putting
Knowledge
to Work

Szerkesztői bevezető

(A Zöld Hírlevél annak szól akit érdekel a [Kék Arany](#))

Ma az információt mindenek felett állónak kell tekinteni, mert az minden szakmai tudás és gyakorlat alapja. Akinek van információja lépés előnybe kerülhet versenytársával szemben. A gazdaságban ez biztosan nem jó azoknak az egyéneknek, akik nehezebben jutnak az új ismerethez, mert kiszolgáltatott és manipulálható helyzetbe kerülnek. Az információs előny kihasználása etikailag valamilyen mértékben elfogadhatóbb közös érdekelttségű személyek csoportjának. A demokráciákban az lenne a kívánatos, ha minden fontos információ célba juttatása az érdekeltek körében gyorsan menne végbe, és ezért az előnyök kihasználása azonos esélyt biztosítana mindenkinek.

Vannak, akik az internet mindenhatóságára esküsznek. Szerintem még messze állunk ettől, és nemcsak azért mert a célszemélyeknek sem idejük, sem felszereltségük nincs a kétségtelenül hatékony módszer kihasználásához. Még nagyon sokan vannak, akik a tudás értékét sem ismerik el. A ZH szakmailag az öntözési növénytermesztés kérdéskörében kíván saját korlátai és lehetőségei függvényében tudástámogatást adni. Elvileg bárki érdeklődőnek, aki nem lép fel a kiadást és a szerkesztést érintő többlet költséget okozó igényrel. Ebben a vonatkozásban örömdetes a Magyar Öntözési Egyesület lépése, amely szerint a hírlevél honlapjára tehető. A szerkesztőnek vélhetően nem okoz gondot a MÖE szakmai szekcióinak ismeretterjesztési anyagait és jelentősebb szervezeti híreit beszerkeszteni. Elsősorban olyan írásos anyagokra kell gondolni, amelyek olvasva kényelmesebben feldolgozhatók, mint a képernyőről. Olyanokra, amelyekhez egyébként is kellene ceruza és papír, és olyanokra, amelyeket érdemes gyűjteni és megőrizni, mert ismétlődően szükségesek lehetnek.

A szerkesztő elsősorban az öntözés műszaki agrotechnikai kérdéseire fókuszál és fenntartja magának azt a jogot, hogy saját korábbi, vagy más hivatkozott publikációkból szerkeszt időszerűségét megtartó kivonatokat. A szerkesztő mostantól kezdve törekedni fog a MÖE szekciók szerinti téma tagolódására, és szívesen fogad tőlük közlésre akár szerkesztetlen anyagokat is. Alapesetben a ZH nem kíván kifejezetten hirdetésekkel foglalkozni, de mint minden más, a tartalommal összefüggő szerkesztői-kiadói körülményt a hírlevél fogadtatása fogja majd eldönteni.

Összefoglalva az előadást, fel kell hívnom a figyelmet 6 fontos feladatra :

- az öntözési szaktanácsadás önálló tudás közvetítő formának kell felfogni, amelynek a leghatékonyabb eszköze az Országos Öntözési Nap(ok)**
- az öntözés kutatás és képzés területét rendezni kell, mert a szaktanácsadók is eltévednek saját ismeretszerzésük során**
- csökkentett adminisztrációs terhekkel járó szervezeti és támogatási rendszert kell teremteni**
- növelni kell az öntözéses mezőgazdaság és vízgazdálkodás társadalmi elismertségét**
- támogatni kell a szaktanácsadók magas szintű eszközökkel való ellátottságát**
- alkalmas állapotba kell hozni a korábbi generációk magyar viszonyokra kidolgozott tudásanyagait**

